

Český model
amerického kongresu

Reforma Internal Revenue Service

důvodová zpráva Výzkumné služby Kongresu

Petr Hanzlík

Obecná část

Smyslem navrhovaného zákona o reformě Internal Revenue Service (federálního daňového úřadu, dále jen „IRS“) je zvýšit transparentnost a kontrolu řízení o udělení statusu organizace osvobozené od daně z příjmů podle §501(c) Internal Revenue Code (federálního daňového zákoníku, dále jen „IRC“). A to zejména ve vztahu k organizacím, které se nějakým způsobem angažují ve volebních kampaních, byť to nemusí být hlavní náplní jejich činnosti, a které je tedy možné považovat za politické akční výbory.

Nedávný skandál ukázal, že současná pravidla umožňují úředníkům IRS (a potažmo administrativě) „šikanovat“ vybrané politické skupiny, které o udělení tohoto statusu usilují. Současná pravidla řízení, na jejichž základě například IRS přikročí k hlubšímu prověřování dotyčné organizace, nejsou příliš transparentní. Stejně tak považuje navrhovatel zákona za vhodné posílit kontrolní mechanismy Kongresu ve vztahu k této konkrétní agendě IRS.

V současnosti upravuje problematiku organizací osvobozených od daně z příjmů sekce §501 Internal Revenue Code, zejména v části (c). Politické akční výbory pak usilují zejména o uznání statusu podle odstavce (4) této části, která zahrnuje nezisková občanská sdružení a organizace založené za účelem prosazování společenského blahobytu. IRS v rámci praxe zavedené po několika desetiletích umožňoval získat osvobození podle tohoto ustanovení i organizacím angažujícím se v politických kampaních, pokud tato činnost tvořila méně než 40 % veškeré jejich činnosti.

Zvláštní část

- (1) Ustanovení deklaruje změnu pravidel fungování IRS a změnu některých ustanovení daňového zákoníku IRC.
- (2) Ustanovuje Výbor pro finanční zákonodárství jako garanta tohoto zákona, který bude dohlížet na jeho naplňování v rámci svých pravomocí kontrolovat výkonnou moc.
- (3) Toto ustanovení má do budoucna zabránit nadměrnému prodlužování řízení o udělení statusu organizace osvobozené od daně, které může vést k blokování činnosti dané organizace a tím předejít porušování ústavně zaručených práv.
- (4) Umožňuje IRS dále provádět v některých případech podrobnější šetření v rámci řízení, nicméně požaduje, aby IRS v dostatečném předstihu stanovil a zveřejnil pravidla, na jejichž základě se tak může dít.

- (5) Posiluje možnost kontroly IRS ve vztahu k agendě organizací osvobozených od daně z příjmů, a to jak ze strany Kongresu, tak ze strany široké veřejnosti.
- (6) Dále prohlubuje možnost kontroly nad procesem udělení statusu daňového osvobození, která by měla zamezit možnosti „šikanování“ vybraných uchazečů. Z hlediska ochrany osobních údajů však návrhovač považuje za vhodné omezit právo přístupu k těmto informacím pouze na členy garančního výboru Sněmovny reprezentantů.
- (7) Stanovuje pro každou komoru výbor, v jehož gesci bude dohled nad agendou IRS týkající se udělování statusu osvobození od daně z příjmů.
- (8) Doplňuje článek (7) a výslovně požaduje, aby ředitel odboru organizací osvobozených od daně byl schválen Senátem a v rámci jmenovacího procesu absolvoval slyšení v senátním Výboru pro finance. Toto ustanovení cílí na zajištění výběru vhodného kandidáta.
- (9) Zakazuje napříště využívat ustanovení §501(c) odstavce (4) všem organizacím, které se angažují v politických kampaních bez ohledu na to, zda je jejich hlavní činností něco jiného.
- (10) Nahrazuje v návaznosti na článek (9) možnost využívání statusu daňově osvobozené organizace takovým organizacím, které nevydají během jednoho roku za účelem podpory nějaké politické kampaně nebo kampaní více než 100 000 USD.
- (11) Vylučuje z možnosti dané předchozím článkem ty organizace, které získávají finanční prostředky odjinud než z území Spojených států a jejich teritorií. Smyslem je prosazovat rovnost mezi různými voličskými skupinami, protože lze předpokládat, že peníze ze zahraničí půjdou nejspíše na podporu zájmů nejvyšších příjmových vrstev.
- (12) Stanoví začátek platnosti i účinnost zákona od 1. října 2015.